

Česká republika

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Hovorčovice

Bořanovická 114, 250 64 Hovorčovice

Identifikátor školy: 600 051 561

Termín konání orientační inspekce: 2. červen 2003

Čj.:	024 130/03-5162
Signatura:	oc5aw118

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Dvoutřídní mateřská škola, jejímž zřizovatelem je Obec Hovorčovice, Revoluční č.p. 33, je od 1. ledna 2003 právním subjektem. Umístěna je ve starší, dvoupodlažní účelově postavené budově v roce 1953. Cílová kapacita mateřské školy 42 dětí byla v době konání inspekce téměř plně využita - zapsáno bylo celkem 45 dětí (38 s pravidelnou a sedm s nepravidelnou docházkou pět dní v měsíci) od dvou a půl do sedmi let, rozdělených podle věku do dvou tříd. Čtyři děti mají odloženou povinnou školní docházku. Mateřská škola poskytuje své služby obcím Hovorčovice, Měšice, Bořanovice, Líbeznice a Městské části Praha Letňany.

Součástí mateřské školy je školní jídelna, s cílovou kapacitou 70 jídel, která poskytuje stravování dětem a zaměstnancům školy, částečně i důchodcům – bývalým zaměstnancům školy.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu,
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem realizovanému vzdělávacímu programu,
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY VZHLEDEM K REALIZOVANÉMU VZDĚLÁVACÍMU PROGRAMU

Pedagogický proces zajišťují včetně ředitelky tři pedagogické pracovnice s plným pracovním úvazkem. Ředitelka školy s praxí 45 let a učitelka s praxí 20 let, jsou pro oblast předškolního vzdělávání pedagogicky i odborně způsobilé. Učitelka s praxí necelé dva roky, působící v této škole krátce - od 1. září 2002, není pro oblast předškolního vzdělávání způsobilá, je absolventkou SPgŠ obor vychovatelství. Vliv absence pedagogické a odborné způsobilosti se na kvalitu vzdělávacího procesu se projevuje pouze částečně v organizaci a užívaných metodách.

Provozní doba mateřské školy je podle potřeb rodičů stanovena od 6:30 do 16:00 hod. Organizační struktura školy je vzhledem k malému kolektivu jednoduchá a účelná – ředitelka, zástupkyně ředitelky, učitelka a provozní pracovnice. Organizační řád, jako dokument organizace zpracován není. Základní povinnosti zaměstnanců a požadavky na uspořádání života dětí v mateřské škole jsou písemně stanoveny ve *Vnitřním řádu školy*, konkrétní kompetence a odpovědnost zaměstnanců jsou s ohledem na osobnostní předpoklady učitelek stanoveny vhodně. Pracovní úvazky - služby pedagogů nejsou zcela efektivně rozvrženy – obě ranní služby začínají v 6:30 hod, což neumožňuje souběžné působení pedagogů (překrývání služeb). Naopak dělená pracovní doba školnice je z hlediska zajištění plynulého chodu školy funkční. Přenos informací uvnitř školy je kvalitní – pružný a funkční. Ředitelka upřednostňuje

aktuální osobní jednání s jednotlivými zaměstnanci, pedagogické porady slouží jako poradní orgán, využívány jsou k důležitým jednáním - řešení odborných i organizačních otázek.

Ředitelka věnuje náležitou pozornost učitelce, která není pedagogicky ani odborně způsobilá a má krátkou praxi v oblasti předškolního vzdělávání. Tři předložené *Hospitační záznamy* i úroveň vlastní práce včetně sebereflexe učitelky jsou důkazem soustavného odborného vedení. Plnění hospitačních závěrů obou učitelek je sledováno a účinně vyhodnocováno. Celkově je úroveň způsobu, četnosti a vlivu hospitační činnosti na kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu, posuzovaná vzhledem ke stanoveným cílům účinná. Ředitelka má denní přehled o práci všech zaměstnanců, zpětnou vazbu poskytuje okamžitě a důsledně. Další organizované i individuální vzdělávání pedagogů je plánováno a realizováno s ohledem na vlastní volbu učitelek a ředitelkou doporučováno na základě výsledků průběžných kontrol a hospitací.

Efektivita dalšího vzdělávání je vzhledem k cílům realizovaného vzdělávacího programu dostatečná, vzhledem k současným transformačním změnám nízká. Další vzdělávání v oblasti nově zaváděného *Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání* nebylo plánováno ani uskutečněno, škola *Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání* nevlastní, zná jej díky samostudiu pouze jedna učitelka.

Kritéria hodnocení zaměstnanců nejsou zpracována, ředitelka využívá výsledků hospitační a kontrolní činnosti. Hodnocení práce pedagogů je diferencováno a realizováno s ohledem na odbornou způsobilost, délku praxe i s ohledem na dosahované výsledky. Vliv na zlepšení výchovně-vzdělávací práce školy je v souladu se zvolenými cíli zřejmý.

Z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti, organizace činnosti a provozu školy, systému vedení i dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků včetně hodnocení práce zaměstnanců jsou personální podmínky hodnoceny jako průměrné, umožňují realizovat zvolený vzdělávací program.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY VZHEDEM K REALIZOVANÉMU VZDĚLÁVACÍMU PROGRAMU

Škola má k dispozici funkční, hygienické a bezpečné prostorové podmínky udržované v pořádku a čistotě, s průměrnou estetickou úrovní. Každá třída je tvořena ze dvou propojených menších místností s navazujícím sociálním zařízením, které dětem poskytuje částečnou intimitu (oddělené dětské WC mísy). Na třídu mladších dětí v přízemí budovy navazuje školní kuchyně a jídelna, na třídu starších dětí prostorná tělocvična, která je po obědě využívána jako společná ložnice obou tříd. Třídy jsou vybaveny starším, ale ještě funkčním nábytkem. Dětský nábytek - stolky a židličky není vzhledem k velikosti dětí diferencován, stoly a židle v jídelně využívány staršími dětmi, odpovídají normě dospělého člověka. Obě třídy jsou převážně funkčně zařízeny, rozděleny na pracovní část a prostor pro pohybové a další aktivity. Četnost námětových koutků – center aktivit je nižší. Uspořádání prostoru tříd umožňuje frontální činnosti – i denní cvičení, četné skupinové hry, méně zajišťuje intimitu prostředí. Zařízení tříd je udržováno, ale méně inovováno. Prostorné školní zahradě se vzrostlou zelení dominuje letitá mohutná vrba. Starší vybavení (četné kovové průlezky, jedno velké pískoviště, domek, dětské stolky a lavice i přístřešek na hračky) vytváří příznivé podmínky pro pobyt dětí venku – pohybové, poznávací, tvořivé i rekreační aktivity, v teplém období i seznamování s vodou. Nepříznivý stav neupravené části plochy zahrady je důsledkem instalace plynového vedení a kanalizace. K tematickým vycházkám slouží i příznivé přírodní okolí.

Děti mají k dispozici dostatečnou a snadno dostupnou škálu hraček, které běžně využívají. Uložení rozmanitých tradičních i nových hraček a stavebnicových souborů je převážně přehledné, podporuje motivaci dětí, umožňuje snadnou manipulaci i úklid. Vybavení učebními pomůckami, tělovýchovným zařízením a náčiním, hudebními nástroji a pomůckami i audiovizuální technikou odpovídá potřebám realizace vzdělávacího programu. Rovněž množství i aktuální kvalita odpovídá věkovému složení dětí. Dětská i odborná literatura je průběžně doplňována a cíleně využívána. Ředitelka školy má k dispozici osobní počítač a kopírku.

Učební pomůcky a doplňky byly v průběhu konání inspekce nápaditě a účinně využívány. Ředitelka má o této oblasti náležitý přehled (denně v obou třídách). Materiálně-technické vybavení školy není využíváno širší veřejností mimo školu.

Předložený plán materiálně-technického zabezpečení (příloha *Plánu práce mateřské školy v Hovorčovicích pro školní rok 2002- 2003*) je zastaralý – z roku 1998, částečně inovovaný k roku 2001, adresný a termínovaný je jen z části.

Materiálně-technické a prostorové podmínky školy umožňují realizovat vzdělávací program, jejich úroveň je vzhledem k vzdělávacímu programu, potřebám a zájmům předškolních dětí hodnocena jako průměrná.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Realizace vzdělávacího programu

Koncepce školy 1997-8, vypracovaná dne 2. září 1997 a aktualizovaná s datem 1. 1. 2003 – s doplňkem „*trvá dále*“, deklaruje základní cíle mateřské školy „vytvářet ideální podmínky pro tělesnou, duševní i společenskou pohodu dětí po celý den“ a stanovuje hlavní úkoly „příprava dětí na školu, otužování dětí, výtvarná výchova“.

Vzdělávací program - *Plán práce mateřské školy v Hovorčovicích pro školní rok 2002 – 2003* byl zpracován na podkladě *Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy*, jeho modifikace *Časově tematických plánů* a četných metodických příruček. Je staršího data (zpracovaný pro školní rok 1997-98), aktualizovaný pouze přelepenými daty, bez uvedení termínu, kdy s ním byly seznámeni zaměstnanci školy. Stanovuje pedagogické záměry, zásady i pravidla realizace vzdělávacího programu a vytyčuje úkoly výchovně-vzdělávacího působení v jednotlivých výchovných složkách.

Vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Povinná dokumentace je vedena na předepsaných tiskopisech a v náležitém rozsahu. Drobné obsahové nedostatky (*evidenční listy*) byly v průběhu inspekce odstraněny. *Přehledy výchovné práce* poskytují kompletní informace o realizovaných aktivitách.

Povinná dokumentace je vedena průkazným způsobem.

V době konání inspekce pozitivně ovlivňovalo psychohygienu dětí klidné, zcela bezkonfliktní prostředí. Spontánní a řízené činnosti nebyly zcela vyvážené, spontánní hře byl věnován dostatečný prostor, délka trvání řízených činností byla z hlediska starších a zejména mladších dětí nepřiměřeně dlouhá. Tříhodinový interval mezi jednotlivými jídly byl dodržován, zavedený

pitný režim byl dětmi využíván. Odpolední odpočinek je s ohledem na individuální potřeby spánku dětí diferencován.

Vzájemná výměna informací s rodiči probíhá v rámci denních kontaktů, které doplňují ve vstupních prostorách zveřejněné *Školní řád* (z hlediska práv a povinností nevyvážený a obsahově neúplný), *Režim dne*, *Úmluva o právech dítěte*, *Jídelníček* a další informace týkající se aktuálního výchovně-vzdělávacího programu a dalších povinností rodičů. Informace doplňují poměrně zdařilé výtvarné práce dětí, umístěné na chodbách a v prostorách šatny.

Rodičům je umožněno variabilní využívání stanoveného režimu dne, nabídnuta možnost volného vstupu do tříd. Škola se v rámci obce prezentuje na veřejnosti dvakrát ročně besídkami, je otevřená rodině, se kterou účinně a ve vzájemné důvěře spolupracuje (sponzorské dary, sběr odpadových surovin).

Organizace výchovně-vzdělávací práce převážně odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Systém kontroly je dělen na pravidelnou a nepravidelnou kontrolní činnost a termínovaně i obsahově členěnou hospitační činnost. V praxi je kontrola naplňování vzdělávacího programu důsledně realizována (viz zápisy v *Přehledech výchovné práce* a v *Týdenních plánech*. Analýza výsledků je prováděna (viz *Výroční hodnocení* a *Pedagogické rady*). Opatření ředitelky jsou vzhledem ke stanoveným cílům účinná.

Systém plánování je zastaralý, tematicky neuspořádaný. Učitelky zpracovávají týdenní plány a denní přípravy podle jednotlivých výchovných složek přesně rozvržených ve čtrnáctidenních cyklech. V praxi jsou koncepční cíle i úkoly naplňovány v integrovaných celcích.

Systém kontroly plnění stanovených cílů výchovně-vzdělávacího programu je promyšlený a převážně účinný.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Spontánní činnosti

Pro spontánní činnosti byly v obou třídách vytvořeny vhodné materiální i prostorové podmínky. Spontánní hry si děti 2. třídy volily z nabídky hraček a her (konstruování ze stavebnicových souborů, společenské hry, tvořivé námětové hry) i z nabídky připravené učitelkou (výtvarná a pracovní činnost). Volná pohybová aktivita nebyla prostřednictvím materiálního vybavení ani verbálně nabízena. Děti měly možnost výběru místa, kamaráda a částečně i doby trvání. Učitelka respektovala jejich přání, k nabídnuté řízené činnosti je citlivě motivovala silnými prožitky oslavy předcházejícího Dne dětí. Činnosti byly smysluplné, významně rozvinutá byla skupinová hra - spolupráce chlapců. Učitelka průběh i průběhové výsledky činností účinně podporovala zejména pozitivním hodnocením i nabídkou dalšího obohacení.

Dobře připravená organizace probíhala plynule a přirozeně. Výrazná byla podpora sociálního rozvoje dětí, jejich sebedůvěry, vzájemného respektování a tolerance. Děti měly možnost aktivního a emočního zapojení do činností, uplatňovaly své individuální zkušenosti. Učitelkou bylo respektováno jejich individuální tempo, potřeba sebeuplatnění ve hře i možnost jejího ukončení. Využívány byly metody aktivního učení – manipulování, objevování i práce s chybou. Děti v průběhu spontánních aktivit mezi sebou i s učitelkou komunikovaly přirozeně a převážně srozumitelně. Učitelka na jejich spontánní projevy reagovala vstřícně, nápadů dětí dovedla účinně situačně využít. Atmosféra třídy byla příznivá, založená na kvalitních vzájemných vztazích, vzájemné důvěře a spolupráci mezi dětmi i mezi dětmi a učitelkou.

Kvalita průběhu spontánních výchovně-vzdělávacích činností je hodnocena jako velmi dobrá.

Řízené činnosti

Obsah řízených činností účinně reagoval na aktuální události, zážitky a zkušenosti dětí, silná motivace soutěžení a následné odměny se projevovala velkým zájmem dětí. Rovněž průběžná i závěrečná hodnocení byla diferencovaná, respektovala věkové zvláštnosti i individuální možnosti dětí, posilovala prožitky úspěchu. Pouze při soutěživé pohybové hře v závěru ranního cvičení byly neúspěšné děti vyřazovány, takže prožitek úspěchu zažívaly jen děti rychlejší a zdatnější.

Organizace řízených činností byla učitelkami obou tříd detailně naplánovaná a důsledně připravená, ale z hlediska doby trvání i způsobu realizace náročnější. Plánované aktivity byly pestré a přitažlivé, převážně přiměřeně přizpůsobené možnostem i schopnostem dětí. Frontální způsob realizace plnění jednotlivých úkolů, zdolávání překážek a soutěží byl však příčinou malé plynulosti, zdlouhavého čekání na vystřídání ostatních. Aktuálně aktivní byla pouze menší skupinka, popř. jeden účastník, což nevedlo k náležitému uspokojování potřeb dětí – jejich touze po aktivitě a bezprostřední seberealizaci. Děti byly odkázány plnit pouze učitelkou zvolené činnosti, neměly možnost volby z více nabídek. Realizované aktivity vedly děti ke získávání dovedností prostřednictvím vlastní činnosti, zkušenosti, pokusem a manipulací. Verbální projev obou učitelek byl více dominantní, přesto měly děti dostatek prostoru k řečovým projevům. Přístup učitelek byl akceptující, převážně podporoval sebedůvěru a samostatnost dětí.

Organizace stolování (podávání svačiny a oběda) nebyla z hlediska efektivity výchovně-vzdělávacího procesu promyšlená, neumožňovala aktivní účast tj. sebeoslužnost a samostatnost dětí, rovněž možnost volby výběru množství a druhu stravy byla omezenější. Estetika stolování byla průměrná, na stolcích chyběly ubrusky, květiny ve váze (Svátek dětí).

Kvalita průběhu řízených výchovně-vzdělávacích činností byla hodnocena jako průměrná.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Výrazně pozitivním výsledkem činností pedagogů jsou zejména velmi dobré vzájemné vztahy mezi dětmi. Významný je kvalitní rozvoj jejich spolupráce při tvořivých konstruktivních hrách, kde se cílená podpora představitosti a fantazie ze strany učitelek projevuje v originálních výsledcích. Díky denně zařazovaným pohybovým aktivitám jsou i výsledky pohybového rozvoje na velmi dobré úrovni. Rovněž zdvořilostní i hygienické návyky, sebevědomí a sebeovládání byly hodnoceny kladně. Děti se chovaly autonomně, byly schopné přijímat různé sociální role, plnit pokyny učitelek. Velmi dobrá úroveň řečové kázně byla zjištěna u starších dětí. Děti mají důvěru ve všechny učitelky, které jsou jim v každé situaci oporou a potřebnou jistotou.

Kvalita průběhových výsledků výchovně-vzdělávací činnosti byla hodnocena jako velmi dobrá.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad dokumentů

Zřizovací listina Mateřské školy Hovorčovice, vydaná Obcí Hovorčovice dne 23. října 2002 **není v souladu** s *Rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení*, vydaným ŠÚ Praha východ, Biskupská 7, 111 21 Praha 1, dne 3. února 2000 tím, že je uvedena **rozdílná právní forma** předškolního zařízení i **rozdílná adresa**. V době konání inspekce mateřská škola nové Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení (po přechodu do právní subjektivity od 1. ledna 2003) neobdržela.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Zřizovací listina* Mateřské školy Hovorčovice, vydaná Obcí Hovorčovice dne 23. října 2002
2. *Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení*, vydané ŠÚ Praha východ, Biskupská 7, 111 21 Praha 1, dne 3. února 2000
3. *Jmenování ředitelky do funkce*, ze dne 19. listopadu 2002, s účinností od 1. ledna 2003, čj. 127/1911/02
4. *Výkaz o mateřské škole* podle stavu k 30. září 2002, (MŠMT) V 1- 01
5. *Přehledy výchovné práce* pro školní rok 2002/03
6. *Přehledy o docházce dětí* pro školní rok 2002/03
7. *Evidenční listy* všech zapsaných 45 dětí
8. Poslední inspekční zpráva ze dne 11. března 1998, čj. 035 52/98-1032
9. *Podkladová inspekční dokumentace* ze dne 2. června 2003
10. *Koncepce školy 1997-8*
11. *Plán práce Mateřské školy v Hovorčovicích pro školní rok 2002/2003* s přílohami
12. *Školní řád*
13. *Hospitační záznamy* ředitelky školy za období roků 2000/2003
14. *Zápisy pedagogických a provozních rad* za školní roky 2000-2003
15. *Knihy úrazů*, založená dne 2. června 2003.

ZÁVĚR

Kvalitu naplňování výchovně-vzdělávacího programu pozitivně ovlivňuje odbornost a dlouhodobá zkušenost pedagogických pracovníků, pouze z malé části je ovlivňována absencí pedagogické a odborné způsobilosti a krátkou praxí jedné učitelky. Výrazná osobnost ředitelky školy vede malý kolektiv důsledně a cílevědomě, ale bez náležité reakce na současné transformační změny v předškolním vzdělávání. Organizace činnosti a provozu mateřské školy je převážně účelná a funkční, průběžné uplatňování hodnotících hledisek na práci zaměstnanců má pozitivní vliv na zvyšování kvality výchovně-vzdělávací práce.

Esteticky průměrné prostorové a materiálně-technické podmínky školní budovy i školní zahrady vytvářejí dostatečně bezpečné, hygienické a funkční prostředí pro uskutečňování pedagogických záměrů a cílů školy. Vybavení nábytkem, učebními pomůckami a hračkami je vyhovující, úroveň kvality i kvantity je průměrná.

Výchovně-vzdělávací proces je uskutečňován převážně v souladu s obecnými cíli předškolního vzdělávání. Dílčí rezervy byly zjištěny v efektivitě organizace, částečně i v užitých metodách a formách řízených činností.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávacích činností odpovídají v oblastech vývojového rozvoje, uznávání hodnot i samotných výkonů věkovým možnostem dětí. Kvalitativně vyšší výsledky - pokroky dětí byly zaznamenány v rozvoji vzájemných vztahů a návyků, pohybovém rozvoji, tvořivých činnostech i autonomním chování včetně řečové kázně.

Škola účinně spolupracuje s rodiči dětí, prezentuje se na veřejnosti.

Od poslední inspekce nebyly v kvalitě činnosti školy zaznamenány výraznější změny.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
	Mgr. Zuzana Bečvářová	Z. Bečvářová v.r.

V Praze dne 2003-06-12

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2003-03-12

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Marie Vojtová ředitelka mateřské školy	M. Vojtová v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Průměrný
Pouze vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2003-06-27	Osobně VRŠI
Zřizovatel	2003-06-27	OÚ Hovorčovice

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány